

Toelichting op de liederen van ‘The Armed Man’

The Armed Man’ (A Mass for Peace) volgt in grote lijnen de structuur van de katholieke mis.

l’Homme armé (De gewapende man) Jenkins gebruikt het motief van een geliefd middeleeuws Frans volksliedje dat gezongen werd in de kroeg en op straat, vaak met begeleiding van trom en blazerssignaal. Het is een waarschuwing voor de komst van de vijand en een oproep tot bewapening.

Call to prayers (Oproep tot gebed) Vanaf de minaret van de moskee worden moslims elke dag vijfmaal door de muezzin opgeroepen tot gebed.

In het **Kyrie** wordt God om ontferming gevraagd. De melodie van het vijfstemmige Christe eleison komt uit de mis l’Homme armé van Palestrina.

Enkele fragmenten uit de psalmen van David (ps 56 en 59) worden gezongen in **Save me from bloody men (Red mij van hen die bloedvergieten)**. De mannenstemmen klinken vol vrees en angst, eindigend in een schreeuw: ‘Red mij!’

Het **Sanctus** is als een lofprijzing. Het klinkt onheilspellend en heeft al een militaire inslag qua toon en ritme. Het Hosanna is vol van overmoed.

Een vrome houding is blijkbaar niet de weg naar vrede. In **Hymn before action (Hymne vóór de actie)** bereidt men zich voor op de veldslag. Jenkins gebruikt een stoer koorgeluid waaruit vastberadenheid en broederschap klinkt en de kracht om samen te strijden en te sterven. Heldendom lokt.

Dit is een kantelpunt in The Armed Man; het smeken tot God om bescherming gaat over in de dappere voorbereiding op de aanval.

Charge! (Val aan!) is het hoogtepunt van de strijd. De mannen worden opgehitst door de kracht van het geluid van trommels en trompetten. De vrouwen onderbreken dit met een aanmoedigend ‘Sterven voor je land is een zegen’. Met luide kreten wordt de aanval ingezet.

Wat brengt oorlog teweeg? In schrille akkoorden wordt de totale ontluistering geschilderd in **Angry flames (Boze vlammen)** van de Japanse dichter Sankichi. Hij was 26 jaar oud toen hij getuige was van het bombardement op Hiroshima in 1945. Hij stierf in 1957 aan leukemie ten gevolge van de radioactieve straling waaraan hij werd blootgesteld.

Torches (Toortsen) komt uit de Mahābhārata, een omvangrijk religieus en filosofisch epos uit India en een belangrijke culturele hoeksteen van het Hindoeïsme. Jenkins gebruikte een deel van de tekst dat verhaalt van de grootste veldslag van de oude wereld, waar vrienden en verwanten elkaar bevochten. Zowel jong als oud stierven in het gevecht en smart bleef niemand bespaard. De helden eisten de overwinning op, maar erfden slechts een koninkrijk zonder familie en vrienden. Pijnlijke dissonanten vatten het beeld samen: Mensen en dieren als levende fakkels.

Als uit de verschroeide aarde klinkt het **Agnus Dei** op als een hunkering naar vrede en verzoening. Er zijn geen overwinnaars, er is slechts verdriet.

Now the guns have stopped (Nu de wapens zwijgen) is een tekst van Guy Wilson zelf over het verlies van zijn vriend. Weegt het doel van de oorlog op tegen het offer dat gebracht moest worden? Die vraag wordt gesteld nu de strijd voorbij is.

De lieflijke melodie van de cello in het **Benedictus** biedt troost na de grote verliezen. Het koor neemt het over, zingt dan het krachtige Hosanna als lofprijzing en keert terug naar de troostende melodie waarmee het Benedictus begon.

Het slot bestaat uit vier fragmenten. Het thema van l'Homme armé wordt herhaald en gaat over in het energiek gezongen **Better is peace than always war (Vrede is beter dan altijd oorlog)**. Dit is een citaat uit de mythes van de Ridders van de Ronde Tafel. Zij zwoeren te vechten en te leven voor vrede en gerechtigheid. Simpele zinnen, voortgekomen uit bittere ervaring.

Ring out the war, ring in the peace (Luid de oorlog uit, luid de vrede in): Weg met de duizenden jaren oorlog die achter ons liggen. Alleen maar vrede de komende duizend jaar. Het klinkt zo feestelijk, zo uitnodigend en hoopvol voor het nieuwe millennium. Eens, ooit, vroeger of later, zal de vrede overwinnen.

Het a capella gezongen slotkoraal is een bijbels visioen van vrede: er komt een tijd zonder zorgen en pijn.